

Szerkesztőségi iroda:

Nagybcskerek.

Zápolya-utca 1-ső szám.

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitiz Fer. Pal könyvnyomdája Nagybecskerek, Zápolya-utca 1. hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. BRÁJER LAJOS.

Nagybecskerek, 1909.

XXXVIII. évfolyam 16. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre ———— 24 kor.

Félévre ———— 12 .

Negyedévre ———— 6 .

Egy hónapra ———— 2 .

— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetés irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével minden nap déltől 5 óráig.

Csütörtök, jan. 21.

Mi lesz?

(Politikai munkatársunktól.)

Budapest, január 20.

A politikai helyzet egyre nagyobb kérdőjel lesz. Semmi bizonyosat nem tudni s mindenki csak kérdez, vár és nyugtalankodik.

A nyugtalanságot leginkább a feltűnően sok és gyakori bécsi miniszterjárások keltik, mert hiszen normális időkben nincs szükség ilyen sűrű királyi kihallgatásokra.

Természetes tehát, hogy minden politikus ezekkel a sűrű kihallgatásokkal foglalkozik, amelyeknek egyébként sincs még vége.

Legutóbb Andrassy Gyula gróf volt a királynál, hogy az általános politikai helyzetről tegyen jelentést. Nincs benne kétség, hogy bécsi utjának fő, ha talán nem is egyedül való célja a választójogi reform tárgyalásának elhasztása volt. A helyzetről alaposan tájékozott helyről megerősítik ezt az értesülést. A belügyminiszter nem tartja a mostani időt alkalmasnak arra, hogy javaslata szövegre kerüljön, sőt még bizottsági tárgyalását sem véli mindaddig célirányosnak, amíg nem lesz tisztultabb a politikai láthatár. Nyilvánvaló, hogy az audiencia alkalmával ez a kérdés teljesen kialakult s az is bizonyos, hogy a választói reform késleltetése szoros összefüggésben van a bankhellyel.

A kormányhoz igen közel álló forrás szerint különben a választójogi reform parlamenti tárgyalásának az elhalasztására vonatkozó szándék nem legujabb keletű. A legutóbbi minisztertanácson alakult ki az az általános vélemény, hogy a jelen politikai helyzet nem alkalmas ilyen, az

egész nemzet politikai életét közvetlenül érintő reformkérdés tárgyalására, s illetve eldöntésére. Már akkor bizonyos volt tehát, hogy a választójogi reformjavaslat tárgyalásának időpontja módosulni fog.

A legutóbbi minisztertanácsnak ez a fölfogása Andrassy audienciája után sem módosult, a választójogi javaslat tehát nem kerül a közel jövőben a képviselőház napirendjére. Hogy mikor kerül mégis oda, az természetesen a helyzet további alakulásától függ. A dolog természetéből következik, hogy először a nagy, függő kérdések tekintetében kell döntő változásnak s az egész helyzetben lényeges tisztulásnak beállania, mert bizonyos foku politikai nyugalom nélkül a kormány nem hajlandó ezt a rendkívüli horderejű reformot a parlament kritikája alá bocsájtani.

Az említett forrás hangoztatja továbbá, hogy ezen az alapon áll ebben a pillanatban Andrassy Gyula gróf belügyminiszter, s ugyanerre az állápontra helyezkedik ma az egész kormány, tehát Apponyi Albert gróf kultuszminiszter is, aki a cáfolatok ellenére ma Bécsbe utazott s holnap, pénteken, kihallgatásra megy a királyhoz. Apponyi Albert gróf tájékoztatni fogja az uralkodót a politikai helyzetről és megismerteti a függetlenségi párt álláspontját a felszinen levő nagy politikai kérdésekben, amelyek élén természetesen a bank dolga áll. Magától értetődik, hogy ez az audiencia nem zárja ki azt, hogy Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter, a függetlenségi párt vezére, mielőtt egészsége annyira helyreáll, hogy a bécsi út fáradságait kibírja, szintén kihallgatásra menjen az uralkodóhoz, hogy ő maga is informálja a felséget a bank ügyében.

Szóval, a helyzet egyáltalán nem mondható normalisnak s joggal kérhető mindenki nyugtalankodva, hogy elvégre is mi lesz már?

HIREK.

Tájékoztató.

A fürdő (telefon 118. sz.) minden nap reggeli 6 órától kezdve az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől 3/45 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5-től 7 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délelőtt gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 7-ig nyitva marad.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület ingyenes olvasóhelyisége és könyvtára nyitva van mindennap d. u. 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon d. u. 2 órától este 10-ig.

A szabad iskola (munkásgimnázium) január havi előadásai a következők:

Jan. 20: 8-től 9-ig Magyar irodalom; 9-től 10-ig Nemzetgazdaságtan.

Jan. 22: 8-től 9-ig Fizika; 9-től 10-ig Gazdasági földrajz.

Jan. 27: 8-től 9-ig Fizika; 9-től 10-ig Nemzetgazdaságtan.

Jan. 29: 8-től 9-ig Fizika; 9-től 10-ig Történelem.

Január 25. Városi közgyűlés.

Január 31. A nagybecskereki ipartestület közgyűlése.

Február 8. Közigazgatási bizottság ülése.

— A városi állandó választmány ülése. Nagybecskerek városi állandó választmánya ma délután 3 óráig dr. Perisics Zoltán polgármester elnöklésével ülést tartott, amelyen a hétfői közgyűlés elé kerülő tárgyakat készítettek elő. Az állandó választmány ülésén hozott fontosabb ügyeket lapunk holnapi számában közöljük.

— Izr. istentisztelet. A helybeli izraelita templomban a holnapi, péntek esti istentisztelet délután fel 5 óráig kezdődik.

— Eljegyzés. Dr. Kresmery Károly nagykikindai ált. főgimnáziumi igazgató eljegyezte özv. Feketéné Petrovics Antónia nagykikindai polgári leányiskolai igazgatónőt.

— A szabad iskolából. A kulturegyesület munkásgimnáziumában tegnap este a magyar irodalmi órán az előadó Knyaskó Lajos igazgató

A „TORONTÁL” tárcája.

A nő a társadalomban.

(A „Torontál” eredeti tárcája.)
Itta és a kulturegyesület nagybecskereki szabad liceumának január hó 17-ikén tartott előadásán felolvasta:

Jankó Ágoston.

IV.

(Befejező közlemény.)

Sokáig is foglalkozom már a divattal, pedig arról még almodni se merek, hogy a becskerekai hölgyek ezen felolvasásom következtében azonnal felmondanak szabáshölgyeknek és neki ülnek saját izléstük szerint szabni és varrni, vagy hogy ezentúl maguk fogják kalapjaikat díszíteni. Ismerek ugyan olyan urinőt, akinek szép kalapjait gyakran megbámulják, pedig maga készíti. De nem áruolom el a nevét, mert kalapjait mindjárt nem találják olyan szépek és mindjárt akadna rajtuk kifogásolni valót.

Ezek ma csak kivételek még, akik ahelyett, hogy dicsekednének vele, ezen erényüket titokban tartják, mert az általános szokással és közfelfogással jönnek ellenkezésbe.

A divat annyira beleszövődött már kulturális életünkbe, — nemesak az öltözködésben, hanem egyéb téren is — hogy azt teljesen mellőzni már nem lehet; de éppen maga a magasabb műveltség igényli azt, hogy annak izléstelen, neveltséges és gazdaságilag is veszedelmes hatásai ellen sikra szálljunk.

Hogy a divatnak mindenható erejét megtörjük, annak szertelenségeit és visszaéléseit enyhítsük, már otthon a családban kellene kezdeni és az iskolában kellene rendszeresen folytatni a küzdelmet ellene. Ne csak a luxus kézimunkának legyenek tanítónői, hanem adják elő azt is, hogy mik a helyes öltözködésnek az elvei. Tanítsák meg a lányokat arra, hogy miként lehet szépen és izléselesen öltözködni anélkül, hogy az sokba kerülne, vagy luxust üznének.

De be kell látnom, hogy biz ez nehéz dolog, amikor a cifrázkodás annyira elterjedt, hogy már a gyermekek részére is külön divatlapok vannak. Már most tessék elképzelni, hogy az ilyen divatlap szerint nevelt kislányból milyen igénytelen, szerény és takarékos feleség lesz.

A sokféle pompás divatos ruha maga után vonja a luxust egyebekben is. A Monaszterly-féle pongyolában már nem lehet a disznóölésnél jelen lenni vagy a konyhában foglalatzkodni, tehát olyan szakácsnét kell fogadni, aki önállóan vezeti a konyhát és bevásárol is, mert selyem ruhában a piacra se szokás járni. A párisi nagy tollaskalapot a színházban is csak be kell mutatni, mert mit ér az, ha senki se látja; de ehhez a kalaphoz már páhoiy dukál. A szép estélyi toillettet is érvényesíteni kell, tehát surt vagy estélyt kell adni; ehhez azonban új szalonbutorok kellene és divatos asztal-szervisz.

Igy megy ez tovább, egyik kiadás a másikat okozza és megszületik a llanc, a nagyzas, de egyszersmind eltűnik az elégedettség, a nyugalom, szaporodnak a váltók, megjelenik a gond és vége a kedélyes, békés, vidám és megelégedett családi életnek.

Már pedig a jó kedély, a gond nélküli vidámság az élet örömeinek a szülője. A jókedv, a vidámság az ember életében az, ami a napfény a természetben.

Az otthonnak tehát derűsnek és vidámnak kell lennie. hogy abban az ember szívesen és kellemesen éljen. A vidámság a lélek pihenése, üdülése.

Nincs kellemesebb, szívet lelket üdítőbb, mint a jókedélyű vidám asszony, de nincs elkedvetlenítőbb a munkában elfáradt férfira, mint ha otthonában, ahova pihenni, üdülni tér, mogorva rosszkedvű asszony fogadja, aki apró-cseprő panaszaival áll elő és a cselédek, vagy a gyermekek által elkövetett helytelenségekkel szórakoztatja a férjét. Ez ellen nincs okosabb orvos-ság, mint elmenni hazulról.

Tessék elhinni, hogy az ilyen mogorva,

panaszkodó és örökké siránkozó asszonyok nagyban hozzájárulnak a kaszinók, korecskák és kávéházak túltömötttségéhez.

Mig a jó kedélyű, vidám és gyöngéd asszony, aki le tudja olvasni férje arcáról, ha valami bántja, aki ilyenkor tapintatosan elkerüli a vitakozást, elhallgatja saját bajait és kellemetlenségeit, aki ügyesen el tudja terelni a gondterheit férjnek figyelmét bajáról, aki derűt, vidámságot tud lelkébe varázsolni, az ilyen asszony valószínű isten áldása, az ilyen asszony az igazi feleség.

Igaz, hogy ez nem csekély önmegtadósításba kerül, mert hogy ezt elérhesse, sokszor mosolyognia kell, amikor neki is fájdalom dulja lelkét, vidámnak kell lennie, amikor tele van keserűséggel. De istenem! hát kinek nem kell ezen a világon önmegtadósítást gyakorolnia?! Aztán ez a nőknek talán nem is esik annyira nehezükre, mert az önfeláldozás velük született erényük. (Das ist das ewig Weibliche.)

A szeretet, a gyöngédség, a tapintat azok az erők, amelyekkel az asszonyok uralkodnak rajtuk.

A velük született báj, kedvesség és némi kis ravaszság segítségével, föltétlenül érvényesíteni tudják akarataikat és irányítják a férfit.

És mi szívesen engedünk az ilyen irányításnak, ha okosan van alkalmazva és jóra vezet. Nem azért, mintha papushősök volnánk, hanem azért, mert okosságból az okosnak szívesen engedünk.

Különb, kedves férjtársaim, ne tessék szégyenleni, ha valamelyikünkre rá fogják, hogy papucs alatt van. Szolgáljon vigasztalásul az a történelmi igazság, hogy az okos és nagy emberek mind papushősök voltak.

Miért? Bizonyára azért, mert okos feleségük volt. Az okos embernek különben mindig okos felesége van. Mert nem igaz ám az, amit némelyek mondanak, hogy az okos embernek nincs is felesége. Ez csak afféle savanyu agglegényi elméskedés.

helyett, akinek el kellett utaznia, Somfai János, lapunk szerkesztője tartott előadást a legújabb magyar irodalomról. Utána Wirker István tanár folytatta nemzetgazdasági előadását.

— **Elhunyt plébános.** Vidovich Ignác nyugalmazott csukási plébános tegnap 82 éves korában, áldozásának ötvennegyedik évében, rövid szenvedés után Ferenczfalván meghalt. Az elhunyt plébános nagy tiszteletben álló tagja volt az egyházmegye papságának és halála mély részvétet keltett. Vidovich káplán volt Lippán, Nagybecskerekén és Verseczen, 1864-ben Temeszlatinán. 1870-ben Ujmoldován, 1871-ben agai plébános-helyettes és 1872-től 1902-ig, vagyis harminc éven át plébánosa volt a csukási egyháznak. Temetése tegnap volt nagy részvéttel.

— **Az adóreform ellen.** A nagybecskereki kereskedők és iparosok az Omke nagybecskereki fiókjának kezdeményezésére f. hó 24-én, vasárnap délelőtt 11 órakor a Lloyd-társulat helyiségeiben tiltakozó gyűlést tartanak az adóreformjavaslat ellen, amelyen az Omke részéről Beck Géza helyettes főtitkár, előadó Budapestről is részt fog venni. A tiltakozó gyűlés iránt kereskedőink és iparosaink körében már most is nagy az érdeklődés.

— **A német-végsori kut ügye.** A minap közöltük, hogy a Német-végsoron lakók kérvényt intéztek a város képviselőtestületéhez, amelyben kellőképpen megindokolva arra kéri a várost, hogy állítson fel a Német-végsoron is egy mélykutat. A városi tanács a tegnap délelőtti ülésén tárgyalta ezt az ügyet, a mélykut felállítását azonban nem javasolja a képviselőtestületnek, azért, mert a város amugy is vízvezetékét szándékozik bevezetni s így a körülbelül 3000 koronára rugó költségbefektetésnek nem igen volna értelme, de meg a városnak különben sincs fedezete arra, hogy most ilyen kutat létesítsen.

— **Népgyűlés Grabácon.** Mint Grabácról jelentik lapunknak, az ottani szocialisták tegnap délután 3 órakor a nagyvendéglőben népgyűlést tartottak, amelyen részt vettek Orendi Viktor és Freund Gyula Temesvárról, akik beszéltek az általános politikai és gazdasági helyzetről s a választói reformjavaslatról. A népgyűlés tiltakozott a plúrális választójogi törvényjavaslat ellen s követelte az általános, titkos és községenkinti választójogot. A népgyűlés simán s a legnagyobb rendben folyt le s így semmiféle beavatkozásra nem adott okot.

— **A nagyikindai szabad liceumból.** A Torontalmegyei Magyar Közművelődési Egyesület kebelében működő nagyikindai szabad liceum január hó 24-én, vasárnap, délután 5 órakor a főgimnázium tornacsarnokában előadást tart. Előadó Kovács Sándor, főgimnáziumi tanár. Az előadás címe: „A világbeke eszméje a történelemben”. E hó 31-én pedig Sztoja Miklós főgimnáziumi tanár fog előadást tartani Lenauról.

Amennyire emeli a nőknek befogását és tekintélyét okosságuk és jóságuk, annyira esőkenti azt erkölcsbeli fogatkozásuk, vagy rosszasságuk. Mert eltekintve attól, hogy a nők hibáit nagyító üvegen szokták nézni, de mégis igaz, hogy egy rossz asszony nagyobb bajt okoz tiz rossz férfinál.

Hogy a nőknek a társadalomban milyen pozíciójuk legyen, az mindig attól függ, hogy mily mértékben tudnak eleget tenni annak a nagyfontosságú feladatnak, amelyre hivatva vannak.

Én is hive vagyok a nők emancipációjának, de csak abban az értelemben, hogy adjuk meg nekik azt a hatáskört, amelyre hivatva és a legalkalmasabbak és e téren adjuk meg nekik a legteljesebb jogokat is.

De nem lehetek híve a nők emancipációjának abban az értelemben, amint azt a feminiszták kívánják, t. i. hogy a férfiakéval teljesen egyenlő jogaik is legyenek. Mert az egyenlő jogok egyenlő kötelességek és képességek ellenében járnak; ezekre pedig a nők természeti, fizikai és élettani különbözőségük miatt nem lehetnek alkalmasak.

Hiszen amint azt az életviszonyok fejlődése megkívánta, megnyílt már a nők előtt sok újabb pálya, sok olyan foglalkozás, olyan munkatér, amely eddig csak férfiak által volt betöltve.

De ezeket is csak a szükség kényszerítő hatása alatt veszik igénybe és ha anélkül meglehetnek, szívesen otthagyják, mert a hivatal, az önálló kenyérkereső foglalkozás elvonja a nőt a családi élettől. Az olyan családi összeköttetés, ahol például a férfi orvos, az asszony meg tanár, ahol a nő nem csupán segítőtje a férfinak a kenyérkeresésben, hanem önálló foglalkozást űz, ez lehet talán adott körülmények között igen hasznos, de ez nem házasság; ez nem természetes családi összeköttetés, hanem csak kényszerű, rideg érdekszövetkezés, amelyben a családi élet bensősége hiányzik és amely soha sem fog olyan utódokat nevelni, aminőket kellene. Az ilyen házasságból, ha egyáltalán lesz-

— **Köszönet.** Minden egyes adományozóknak, kik az elmúlt karácsonyi ünnepek alkalmával a szegény iskolásgyermek felruházása érdekében bármily csekély összeggel is hozzájárultak, fogadják ezuton hálás köszönetét a Pest-szálloda „Kakas- és Gombostü-asztaltársaság”-nak.

— **Eladott főuri birtok.** A Karátszonyi grófi család beodrai uradalma új tulajdonosok kezébe került. A 3500 hold kiterjedésű kitűnő termőföldet, a birtokon álló kastély és mintegy husz holdas park kivételével, ugyanis egy szegedi pénzemberekből alakult konzorcium megvásárolta, amely magyar telepek számára parcellázni akarja a birtokot.

— **Felülfizetések.** A nagybecskereki szerb egyházi dalárdának 14-én megtartott beszédája alkalmával a következő felülfizetések tételtek: Mayer Aurél 15 kor., Jovánovics György (Szerb-íttebe) 10 kor., dr. Billitz Béla 5 kor. 20 fillér, dr. Kardos Samu, Mucsalov Iván és Bobek Gyula 5—5 kor., Mateics Gyula és Olga, dr. Sztraity János és Risztics János 4—4 kor., Eisenstädter S. és társa 3 kor., dr. Handler Lázár és Szubotics Döme 2 kor. 40 fillér, dr. Dukeszne, Deesernyics N., Stefánovics János, Weisz Izidor, Schulmann N., Messinger Karolina, dr. Várady Imre, Edenburg Lajos, dr. Löffler Armin, Kékesi Tivadar, Jónás Bertalan, Fenyves Izsó, Herzfeld Vilmos, özv. Stankovics Györgyne, Kis Mária, Dimitrievics János és Szekulics Vazul 2 2 kor., Koity Gávra (Újvidék) 1 kor. 60 fillér, Nedelykovic Deján (Csákova) 1 kor. 60 fillér, Melkuhn Dezső, Finkelstein M., Liptay Dezső, Moldoványi László, Tolveth Frigyes, Bergenthal Albert, Eckfeld Mór, Strasser Miksa, Dimitrievics Szvetomir 1—1 kor. és Goldberger Mihály 40 fillért fizettek felül, azonkívül Bobek Gyula, a Lloyd bérlője ingyen fűtést és világítást adott. Az adományokért ezuton mond köszönetet a dalárda elnöksége.

— **Elfogott betörő.** Néhány nappal ezelőtt hírt adtunk arról a betörésről, melyet Tábor Károly és Pap István itteni cipészszegedek követek el munkaadójuk, Kiszinszki Péternek az Alkotmány-utcában levő lakásán. A két ember ugyanis kileste azt az időt, amikor senkisémet volt odahaza s az ablakon keresztül bemásztak a lakásba, ahonnan 500 korona pénzt emeltek el s megszöktek. A betörők innen egyenesen felutaztak Budapestre, ahol a lopott pénznek hamarosan a nyakára hágtak, ruhát, gyűrűt, órát vásároltak, a többi pedig elverték. Mikor már kifogytak a pénzből, a két betörő egyike, Tábor Károly tegnap este visszajött Nagybecskerekre, hogy a Szerbtemplom-utcában lakó szeretőjét meglátogassa, a csendőrség azonban neszét vette ennek s még tegnap este letartóztatta Tábor, akiről kiderült, hogy a lopáson kívül még több apróbb csalást is követett el Kiszinszki kárára. A nagybecskereki rendőrség az elfogott betörő vallomása alapján sürgőnyileg megkereste a budapesti rendőrséget, hogy tartóztassa le a

nek gyermekek, csak rideg, számitó, anyagias, szépért és jóért lelkesedni nem tudó ivadékok származnak.

A tudományos feminiszták talán azt fogják mondani, hogy az emberi társadalom fejlődésével a családi életnek is megfelelően át kell alakulnia. Megengedem, hogy így van, de sem a fizikai, sem a kulturális fejlődésnek még nem vagyunk azon a fokán, hogy a családi élet mai formája meg ne feleljen és hogy a faj fentartására és tökéletesítésére irányuló életcél a nemek egymáshoz való viszonyában változtatást igényeljen.

Az a feminisztikus törekvés, mely a mi társadalmunkban a nők helyzetének megváltoztatására irányul erőltetett különködés, mely egyes kivételes esetek miatt a természet és fejlődés alkotta évezredes törvényeket akarná egyszerre megváltoztatni és a kisebbség igényeihez alkalmazni.

Ha eljön az ideje, ha a társadalmi fejlődés azt kívánja fogja, megváltozik ez a helyzet magától is.

Hogy nálunk a nők helyzete nem tarthatatlan és az a mi életviszonyainknak megfelel, az is bizonyítja, hogy a feminizmus itt nem képes tért hódítani.

Mi még azt tartjuk, hogy a mi társadalmi életünkben a nők igen szép és fontos hivatása és munkaköre van, mely egy cseppel se alábbvaló a férfinál.

Maradjanak meg tehát a nők e szép hivatásuk mellett, de ezt töltsék be úgy, amint csak lehet; érvényesítsék ott egyéniségüket, képességeiket és összes erényeiket; legyenek a szeretetnek, a szépségnek, nemesnek és jónak ápolói és személyesítői.

Mi férfiak pedig beesüljük meg a nőket és méltányoljuk munkálkodásukat. Ez esetben annál jobban, annál tökéletesebben fogják betölteni hivatásukat, akkor pedig a létfontartás nehézküzdelméi enyhülni fognak, az élet kellemes, derűs, színes és vidám lesz.

másik tolvajt, Pap Istvánt is, aki még mindig a fővárosban tartózkodik. A letartóztatás valószínűleg már meg is történt. A betörő cipészlegényeket át fogják adni a kir. ügyészségnek.

— **Nyilvános köszönet.** Vettük a következő sorokat: Az izraelita nőgyelet elnöksége kedves kötelességet teljesít, amidőn a f. hó 16-án az egyleti pénztár javára rendezett és minden tekintetben fényesen sikerült „ibolya-est” alkalmából úgy a n. é. közönségnek az egylet iránt tanusított jóindulatáért, valamint a rendező-bizottság tagjainak, különösen Mocsányi Rikárd és dr. Pollák Győző, a bizottság ügybuzgó elnökeinek, továbbá dr. Hubert Zsigmondné urnőnek, aki az esti pénztár hathatós közreműködése által az est anyagi érdekét előmozdította, végre Fischer Mózes urnak, az Eisenstädter cég üzletvezetőjének, aki szakavatottsággal és fejlett műizléssel a helyiségek díszítésében fáradozott, leghálásabb köszönetét nyilvánítja. — Hálás köszönetet mond a következő adományok és felülfizetésekért: 24 kor.: Winter Katalin urnő; 20 kor.: Reiner Dávid és neje, Steinitzer Géza, bankigazgató, Eisenstädter S. és társa, 14 kor.: dr. Mangold Samu, 10 kor.: dr. Pollák Győző, Sas Ede műszaki tanácsos, dr. Várady Imre országgyűlési képviselő, lovag Weisz Izidor, Deutsch Zsigmond, dr. Stern Lázár; 7 kor.: Fischer Mózes, Löwy Zsigmond, Watty Miklós, N. N., Mangold H. L., dr. Sándor Mihály; 5 kor.: Grünzweig Henrik, dr. Winter Lajos, Mocsányi Rikárd, dr. Millich Jakab, Grünbaum Frigyes, Deutsch Emil; 4 k.: dr. Hubert Zsigmond, Botka Béla főispán, Vinczevidy Ernő m. főjegyző, Daniel Ferenc, dr. Iványi Mór, Gara Sándor mérnök, Gyárfás Ödön, dr. Julius Armin, Guttman Mór, Strélinger Márk, dr. Mihálovits István, Winter Bernát, Maurer Gyula főmérnök; 3 kor.: Fischer Géza, Tolveth Frigyes; 2 kor.: Fenyves Izsó, Semsey Gyula, dr. Horváth Endre, Havas Dániel, Freller Rezső, Fodor Emil, Marton Andor, Prokisch Gyula, Grózo János kir. tanfelügyelő, N. N., N. N., Gyenes Hugó Freischberger Jakab; 1 kor.: Temmer József, Temmer Sándor. — Winter Katalin elnök, Löffler Jónás titkár.

Ami jól izlik, az a szervezetnek rendesen hasznosabb, mint a visszatetsző dolgok, különösen gyógyszerek. A „SCOTT-féle Emulsio” feltétlenül jó ízű, könnyen emészthető összeállítású csukamáj-olajnak, melyet gyermekek is előszeretettel vesznek. Kapható a gyógyszerárakban. (a)

Mulatság.

Farsangi naptár.

Január 23. A jótékony nőgyelet jelmezestélye.
Január 30. A hadastyán-egyet mulatsága.
Január 30. Németvárosi olvasóköri bálja.
Február 1. A szőnyeggyár tancestélye.
Február 1. Tüzlőtő-bál.
Február 1. Polgári dalárda tanc-estélye.
Február 2. A „sirályok” házi estélye.
Február 6. A torontali atletikai klub estélye az olasz föld-rengés sujtottak javára.
Február 6. Kereskedelmi alkalmazottak tancestélye.
Február 13. Paraszt-bál.
Február 20. A róm. kath. egyházi dalárda cabare-estélye.

*. **Tüzlőtő-bál.** Említettük már, hogy a nagybecskereki önkéntes tüzlőtőtestület február hó 1-én a kaszinó összes termeiben tancestélyt rendez. A sikerültnek ígérkező estélyre a rendezőség ma megkezdte meghívók szétküldését, amelyek szerint az estély este fél 9 órakor kezdődik. Személyjegy ára 2 kor., családjegy 5 kor. A tiszta jövedelmet a testületi és a kebeibeli betegsegélyző pénztár javára fordítják s arról nyilvánosan elszámolnak. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak s azokat hirlapilag is nyugtazzák. Akik esetleg meghívót nem kaptak, azonban igényt tartanak reá, ebbeli kérésükkel forduljanak a tüzlőtőegylet parancsnokságához.

A makacs meghülest

és köhögést gyorsan enyhíti a SCOTT-féle Emulsio.

A Scott-féle Emulsio

As Emulsio vásárlásánál a SCOTT-féle módosított védjegyet — a halast — kérjük figyelembe venni.

annyira kellemes ízű, hogy azok, akik nem bírják el a közönséges esukamájolaj izét, könnyen, sőt élvezettel táplálkoznak a

SCOTT-féle Emulsio - val.

Azonkívül a SCOTT-féle Emulsiosokkal jobb hatású az egészségre.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fill.

Kapható minden gyógyszerárban.

Agyonvert szövetségi pénztáros.

— Gyilkossággal vádolt igazgatósági tagok. —
— január 21.

Rejtélyes gyilkosság történt a szomszédos Kumán községben, ahol ismeretlen tettesek a napokban éjjel az utcán meggyilkolták Lirity Dragomir ottani szövetségi pénztáros. A gyilkosságot csak reggel vették észre, amikor is a meggyilkoltat véreből fagyva találták az utcán s koponyája éktelenül össze volt zúzva, ami arra mutat, hogy a pénztáros agyonütötték. Az elterjedt hírek szerint a gyilkosság a szövetségben előfordult belviszályokból eredt. Az esetről nyomban értesítették a nagybecskereki kir. ügyészséget, amely a legszigorúbb vizsgálatot indította meg.

Ma délelőtt azután szenzációs fordulatról kaptunk értesítést, amely a gyilkosságnak szinte borzalmas szint kölcsönöz.

Illetékes helyről vett értesülésünk szerint állítólag a kumáni első hitelszövetségnek két igazgatósági tagja, nevezetesen Tubity Milos és Mucsalov Szvetozár követték volna el a gyilkosságot, állítólag azért, hogy a szövetségben előfordult visszaéléseket legyen kire rákenni.

Kumánon ugyanis létezik egy hitelszövetség, amelynek a fentemlített két jómódu gazda igazgatósági tagja, s amelynek a meggyilkolt Lirity Dragomir éveken át pénztárosa volt. Hírforrásunk szerint ennek a szövetségnek a szénája nem volt egészen rendben, annyira nem, hogy már rég fel kellett volna számolnia, ha attól nem tartottak volna, hogy a felszámolásnál nyomára jönnek annak a sok visszaélésnek, ami a szövetség körül előfordult. Kellett tehát egy ember, akire az összes visszaéléseket rákenhették. Hogy önként nem igen vállalkozik valaki az ilyen kellemetlen szerepre, az természetes s ezt tudták a szövetségi tagok is. Gondoskodni kellett tehát más módot találni a kibúvára. Liritynek tehát azért kellett állítólag meghalnia, hogy a többiek, kik ludasok voltak a szövetségben, ezeket a visszaéléseket neki tulajdoníthassák, aki akkorra nem tud már védekezni a földi bírak előtt.

Ezek az okok késztették volna állítólag a két gyilkost arra, hogy Lirityt eltegyék láb alól s egész Kumán községében is ezt suttogják.

Mi igaz a hírből, azt egész bizonyosan tudni még nem lehet. Tény az, hogy Tubityt és Mucsalovot a nagybecskereki ügyészség a gyilkosság gyanúja miatt tegnap letartóztatta s a két igazgatósági tagot a mai napon már be is szállították az itteni fogházba, ahol vizsgálat alatt állanak.

A gyilkosság estéjén láttak két gyanús ki nézésű embert kóborolni az utcán, ahol Lirityt megölték, de megösmerni nem lehetett őket. Azt sem lehetett egészen pontosan megállapítani, hogy mikor történt a gyilkosság, mert a lakosság semmiféle zajt nem hallott s tanuk sincsenek, akik a gyilkosságot látták volna, ellenben Lirity székében váltókat találtak, amit valószínűleg a látszat kedvéért csusztattak oda.

Az elfogottak tagadják a gyilkosságot s alibit igyekeznek igazolni, de ez nem igen sikerül nekik, ami némileg súlyosítja ellenük a gyanút.

Lirity holttestét különben felboncolták s konstatálták, hogy gyilkosságnak esett áldozatul.

A szenzációs bűnügyben most fokozott buzgalommal folyik a nyomozás s a nagybecskereki kir. ügyészség mindent elkövet, hogy a borzalmas és rejtélyes gyilkosság kideríthessék.

Takarékpénztári közgyűlések.

Január 23. A tőökkanizsai központi takarékpénztár mint r.-t. közgyűlése.
Január 24. A beodra—karlovi takarékpénztár közgyűlése.
Január 24. A magyarritzei községi hitelszövetség közgyűlése.
Január 24. A beodra—karlovi takaré- és előleg szövetség közgyűlése.
Január 24. A zichyfalvai takaré- és hitel-egylet közgyűlése.
Január 28. A torontálmezei takaré- és hitelbank közgyűlése.
Január 28. Az ittebei takarékpénztár r.-t. közgyűlése.
Január 30. A nagybecskereki takaré- és előleg-egylet mint r.-t. közgyűlése.
Január 30. A nagybecskereki takarékpénztár közgyűlése.
Január 31. A párdányi takarékpénztár mint r.-t. közgyűlése.
Január 31. A magyarritzei községi hitelszövetség közgyűlése.
Február 2. A nagybecskereki népbank r.-t. közgyűlése.
Február 4. Közgazdasági bank mint r.-t. közgyűlése.
Február 7. Az első torontálmezei takarékpénztár mint r.-t. közgyűlése.
Február 18. Az eleméri takaré- és előleg hitelszövetség közgyűlése.
Február 21. A nagyteremői takarékpénztár közgyűlése.

TÁVIRATOK

Országgyűlés.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, január 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőházban ma tovább folytatták az adóreform vitáját, azonban a vitán meglátszik, hogy jobban érdekli a honatyákat a politikai helyzet, amelyről súlyos válsághírek röpködnek. A mai vitában különben három szónok vett részt és pedig kettő mellette, egy ellene.

Az ülésen Justh Gyula elnökölt s a kormány részéről Wekerle Sándor, Andrássy Gyula gróf és Darányi Ignác volt jelen.

A jegyzőkönyv hitelesítése s néhány kisebb elnöki jelentés után nyomban ráternek az adóreform vitájára.

A vitát ma Buzáth Ferenc vezette be, aki azt mondta, hogy ő nem félti az országot az adóreformtól, s hogy az általánosságban csak javára válik az országnak. A javaslatot elfogadja.

Nagy Sándor szintén a javaslat mellett szól s elismeréssel van a pénzügyminiszter iránt, mert a javaslat a kisgazdák helyzetét sokat fog lendíteni. Igaz, hogy a kereskedők helyzetét kevésbé lesz kedvező s azért itt valamelyes módosítás jó volna. A javaslatot általánosságban ő is elfogadja.

Ezután Sándor Pál szólalt föl s hosszabb beszédben bírálta a javaslatot, fejtegette annak hiányait s a sérelmeket, amelyeket a javaslat tartalmaz. Különösen súlyosan fogja sújtani a reform a kereskedőket és iparosokat, úgy hogy valóságosan tönkre fogja tenni az amugy is küzködő magyar kereskedelmet és ipart. Emellett azután a javaslat a földbirtokosoknak kedvez a kereskedelem és ipar rovására. Már pedig az olyan intézmény, amely az egyik kereseti osztálynak a másik kárára kedvez, sohase lehet jó. Hosszan fejtegeti azután még tovább a javaslat hibáit, úgy hogy kibeszéli az ülést. Beszéde végén kijelenti, hogy a javaslatot nem fogadja el.

A politikai helyzet.

Apponyi a királynál.

Budapest, január 21. (A „Torontál” eredeti táv.) Apponyi Albert gróf kultuszminiszter ma délután Bécsbe utazik s holnap a király külön kihallgatáson fogadja, amelyen a királyt informálni fogja a helyzetről.

Válsághírek.

Budapest, jan. 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház folyosója ma délelőtt válsághírekkel volt tele, a melyek Apponyi Albert gróf bécsi útja kapcsán merültek fel. Sokan ugyanis azt vélik, hogy Apponyi bécsi útja nagy horderejű s esetleg komoly fordulatot hoz a helyzetbe. Azt beszélik, hogy az ut következménye kormányválság lesz s a kormány két-három tagja, közöttük Andrássy Gyula gróf kiválik a kormányból. Mások még tovább is mentek a híresztelésekben s tudni vélik, hogy Apponyi olyan tervet visz a király elé, amely szerint a függetlenségi párt venné át a kormányt s mindjárt kész listát is mutat be az uralkodónak a holnapi audiencián. A híresztelők szerint Justh belügyminiszternek van kiszemelve. Meg is kérdezték többen ma a folyosón Justhot, hogy mi igaz a szorongó hírekben, amire Justh kijelentette volna, hogy ő nem tud róla semmit, de így nem is cáfolhatja meg. Apponyit nagyon várták ma délelőtt a képviselőházban, hogy kikérdezhessék, de Apponyi nem jött el.

Ugyancsak válsághíreket terjesztett ma délelőtt a folyosón Polónyi Géza is, aki azt mondotta, hogy a kormány még az első évnegyedben meg fog bukni, mert a kormány és a függetlenségi párt között

a bankkérdésben éles, áthidalhatatlan ellentétek vannak.

Rendesen jól értesült bécsi forrás hasonlóképpen azt mondja, hogy a helyzet már most is kritikus s a kormány a válság lehetősége előtt áll s csak azért tartja magát, mert még a válság kitörését halasztani tudja.

A horvátok és az adóreform.

Budapest, január 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) A horvát képviselők nagy része ma Budapestre érkezett, hogy részt vegyen az adóreform-javaslat tárgyalásán, amelynek során számos horvát képviselő fog felszólalni a javaslat ellen.

Titkos tanácsosok esküje.

Budapest, jan. 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, a mai általános kihallgatások előtt tették le a legutóbb kinevezett titkos tanácsosok a király kezeibe az esküt. És pedig esküt tettek: Lubomirszky herceg, az osztrák urakházának tagja, Stadler szerajevói érsek, báró Spiegelfeld tiroli helytartó, Vélies Lajos rendkívüli követ, Thaly Kálmán országgyűlési képviselő és Majláth József gróf főrendiházi tag. Az eskütétel után a király az új titkos tanácsosokat külön-külön kihallgatáson fogadta.

A balpárt értekezlete.

Budapest, jan. 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) A balpárt ma délután értekezletet tart, amelyen határozatot hoz a párt tagjainak a bizottsági tagságukról való lemondása dolgában, valamint afölött, hogy milyen arányban vegyen részt a párt az adóreform tárgyalásában.

A keleti események.

Budapest, jan. 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) Belgrádi jelentések szerint a szerb lapok megint nagy hangon fenyegetőznek a háborúval. Azt írják egyes lapok, ha Európa azt akarja, hogy béke legyen, akkor rendezze a bosnyák kérdést Szerbia javára. Amíg ezt nem teszi — fenyegetőzik az egyik lap — Szerbia gondoskodni fog, hogy addig Európában soha se legyen béke.

Budapest, január 21. (A „Torontál” eredeti táv.) Mint Konstantinápolyból sürgönyzik, a bojkott-szindikátus feje kijelentette egy újságíró előtt, hogy a bojkott Magyarország és Ausztria ellen csak akkor szűnik meg, ha a monarchiánk és Törökország közötti megegyezés perfektté lesz.

Az olaszországi pusztulás.

Budapest, jan. 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Messinából sürgönyzik, ott még minduntalan érezni kisebb földlökéseket. Az idő is szokatlanul hideg s a körülfekvő hegyeket hó borítja. A romváros egy részében tűz pusztított és a tűz helyenként még ma is ég.

Budapest, jan. 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Reggio di Calabria-ból sürgönyzik, ott tegnap délelőtt ismét éreztek két földlökést. Egyik, meglehetősen erős lökés reggel 5 órakor volt, a másik még erősebb 11 óra 10 perckor. Az elmúlt éjjel esett a hó.

Határidő-üzet.

Budapest, jan. 21. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:
Buza (április) 25.34 — —
Buza (októberre) 21.60 — —
Rozs (áprilisra) 20. — — —
Rozs (októberre) 18. — — —
Zab (áprilisra) 17. — — —
Tengeri (áprilisra) 14.50 — —

Felelős szerkesztő: SOMFAI JAJNOS.

Nagybecskereki takaré- és előleg- 1908. évi zár-

Vagyon.

Pénztárkészlet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30076	07		
Girószámlai követelésünk az osztr.-magyar banknál	—	—	—	—	—	—	—	—	—	42460	37		
Követelésünk más pénzintézeteknél	—	—	—	—	—	—	—	—	—	26564	50		
Leszámított 3398 drb váltó	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4974054	90		
Jelzálogkölsönök	—	—	—	—	—	—	—	—	—	259711	45		
Törlesztéses jelzálogkölsönök	—	—	—	—	—	—	—	—	—	305347	44		
Folyószámlai előlegek alapszabályszerű fedezettel	—	—	—	—	—	—	—	—	—	224823	87		
Előlegek értékpapírokra	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13215	—		
Intézeti ház	—	—	—	—	—	—	—	—	—	132000	—		
Arverésen vett ingatlanok	—	—	—	—	—	—	—	—	—	44480	—		
Idegen értékpapírok	—	—	—	—	—	—	—	—	—	40000	—		
Saját értékpapírjaink függő kamataival*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	421542	50	6514276	10
												6514276	10

Tartozik.

1908. évi nyeresemény-

Kétes leírások	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6800	92		
Értékpapírfolyam különbözet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2820	—		
Üzleti adó, egyéb adók és járuléka	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15903	—		
Betéti kamatadó	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10891	64		
Napibiztosok jelenléti jegyei	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2392	—		
Hivatalnokok fizetései	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20330	—		
Felügyelő-bizottság és ügyészi állandó tiszteletdíj	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2200	—		
Kegydíj	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1384	—		
Üzleti költség	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6386	71		
Ósztöndíj alapítványkamat	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	400	—		
Átruházott törlesztéses kölcsönök kamatai	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14800	30		
Fizetett és tők. betéti kamat	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	108916	32		
Fizetett visszleszámitolási kamat	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	127800	55		
Nyugdíjalap javadalmazás	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
Nyugdíj-alap 5% kamata 1908. évre	—	—	—	—	—	—	—	—	—	K. 800	—				
Helyiségbér	—	—	—	—	—	—	—	—	—	" 3900	—	4700	—		
13% igazgatósági jutalék	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2000	—		
5% különleges tartalékalap javadalmazás	—	—	—	—	—	—	—	—	—	K. 10425.50	—				
2% hivatalnoki nyugdíjalap javadalmazás	—	—	—	—	—	—	—	—	—	" 4009.80	—				
Folyó évi tiszta nyeresemény	—	—	—	—	—	—	—	—	—	" 1603.92	—				
										" 64156.91	—				
Mult évi nyereseménnyel	—	—	—	—	—	—	—	—	—	K. 80196.13	—				
										" 4554.96	—	84751	09	412476	53
														412476	53

*K. 150000 Egyesült budapesti fővárosi takarékpénztár 4% ^o -os záloglevelei a 93.50 kor.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	K. 140250	—				
függő kamatai	—	—	—	—	—	—	—	—	—	" 1000	—				
" 130000 Kisbirtokosok országos földhitelintézete 4 1/2% ^o -os záloglevelei a 97.50 kor.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	" 126750	—				
függő kamatai	—	—	—	—	—	—	—	—	—	" 975	—				
" 70000 Magyar országos központi takarékpénztár 4 1/2% ^o -os záloglevelei a 98.50 kor.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	" 68950	—				
függő kamatai	—	—	—	—	—	—	—	—	—	" 1050	—				
" 60000 Temesvári első takarékpénztár 4 1/2% ^o -os záloglevelei a 97.50 kor.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	" 58500	—				
függő kamatai	—	—	—	—	—	—	—	—	—	" 450	—				
" 10000 Pesti magyar kereskedelmi bank 4 1/2% ^o -os záloglevelei a 99.50 kor.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	" 9950	—				
függő kamatai	—	—	—	—	—	—	—	—	—	" 18750	—				
" 2000 4% ^o -os galíciai és lodomeriai földterhermentesítési kötvények a 94 kor.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	" 1880	—				
20 darab Pesti hazai első takarékpénztár egyesület nyereségekötvény a 100 kor.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	" 2000	—				
24 darab Magyar jelzáloghitelbank nyereségekötvény a 100 kor.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	" 2400	—				
2 darab 4% ^o -os Magyar jelzálogbank nyereségekötvény a 200 kor.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	" 400	—				
10 darab földbérleti és parcellázó bank részvény a 500 kor.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	" 5000	—				
9 darab Melencei takarékpénztár r.-t. részvény a 200 kor.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	" 1800	—				
Összesen K. 421542.50															

Tekintetes közgyűlés!

Kötelességünkhöz hiven az intézet ügykezelését a mult 1908. évben a kereskedelmi törvény és intézeti alapszabályok értelmében kifogástalannak mondható.

Az 1908. évi mérleget, valamint a nyereség- és veszteség-számla minden tételét megvizsgáltuk, azt helyesnek és az igazgatóságnak az 1908. évi nyeresemény felosztására vonatkozó indítványához.

Egyben kérjük, hogy az 1908. üzletvegre az igazgatóságnak, valamint nekünk a felmentvényt megadni sziveskedjék.

Nagybecskerek, 1909. évi január hó 10-én.

Annau Adám s. k., elnök.

A felügyelő-
Keresztes Aladár s. k.

Kelt Nagybecskereken, 1908.

A „Nagybecskereki takaré- és előleg-egylet mint részvény-

Az igaz-

Franz s. k., vezérigazgató.

Haidegger s. k.

Megvizsgáltatt, az intézet fő- és

Nagybecskerek, 1909. évi

A felügyelő-

Keresztes Aladár s. k.

egylet mint részvénytársaság.

mérleg-számla.

Teher.

Részvénytőke	—	—	—	—	—	—	—	—	—	600000	—		
Tartalékalap	—	—	—	—	—	—	—	—	—	300000	—		
Különleges tartalékalap	—	—	—	—	—	—	—	—	—	62037	—		
Hivatalnoki nyugdíjalap	—	—	—	—	—	—	—	—	—	82700	—		
Ösztöndíj alapítvány	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8000	—		
Idegen értékpapír letét	—	—	—	—	—	—	—	—	—	40000	—		
Betétek és tőkesített kamatai	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2562263	61		
Visszleszámításban elhelyezett 1208 drb váltó:													
osztrák-magyar banknál 832 drb	—	—	—	—	—	—	—	—	—K. 552403·16				
más intézeteknél 376 drb	—	—	—	—	—	—	—	—	„ 1832953·70	2385356	86		
Átruházott törlesztéses kölcsönök	—	—	—	—	—	—	—	—	—	305347	44		
Árverésen vett ingatlanok után átvállalt jelzálogteher	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21988	54		
Átmeneti kamatok egyenlege	—	—	—	—	—	—	—	—	—	61831	56		
13% igazgatósági jutalék	—	—	—	—	—	—	—	—	—K. 10425·50				
5% különleges tartalékalap javadalmazás	—	—	—	—	—	—	—	—	„ 4009·80				
2% hivatalnoki nyugdíjalap javadalmazás	—	—	—	—	—	—	—	—	„ 1603·92				
Folyó évi tiszta nyeresemény	—	—	—	—	—	—	—	—	„ 64156·91				
Mult évi nyereseményáthozat									K. 80196·13				
									„ 4554·96	84751	09	6514276	10
												6514276	10

és veszteség-számla.

Követel.

Nyereseményáthozat a mult évről	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4554	96		
Váltó-kamatok	—	—	—	—	—	—	—	—	—	333630	74		
Jelzálogkölcsön-kamatok	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16438	92		
Előleg- és folyó-kamatok	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16200	97		
Intézeti ház-lakbérjövdelem	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6981	29		
Ingatlanok jövedelme	—	—	—	—	—	—	—	—	—	594	54		
Értékpapír-kamatok	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17807	18		
Törlesztéses kölcsön-kamatok	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16267	93	412476	53
												412476	53

évi december hó 31-én.

társaság" könyvvivőse: **Liszt János** s. k., főkönyvelő.

gatóság:

Kokits s. k. **Mangold** s. k. **Mocsányi** s. k.

mellékkönyveivel megegyezőnek találtatott.

január hó 10-én.

bizottság:

Gyárfás Ödön s. k. **Konkoly Samu** s. k.

mében rendszeresen ellenőriztük és ennek alapján tisztelettel jelentjük, hogy az intézet kezelése a rend és pontosság tekintetében intézeti fő- és mellékkönyvekkel, [valamint az 1908. évi december 31-én felvett leltárral egybehangzónak találtuk, miért is hozzá-

bizottság:

Gyárfás Ödön s. k. **Konkoly Samu** s. k.

„Első torontálszécsányi takarékpénztár
mint részvénytársaság“

ZÁRSZÁMADÁSA

1908-İK ÉVRE.

VAGYON.	Mérleg-számla.		TEHER.	
Pénzkészlet — — — — —	15078	07	Részvénytőke — — — — —	100000 —
Leszámitolt váltók — — — — —	1317480	60	Tartalék-alap — — — — —	100000 —
Előlegek — — — — —	855	—	Különleges tartalék-alap — — — — —	27113 80
Jelzálogkölcsonök — — — — —	60000	—	Torontálszécsányi szegény-alap — — — — —	701 —
Intézeti ház — — — — —	17968	16	Betétek — — — — —	812949 45
Girószámlai követelés osztrák-magyar banknál	981	62	Visszleszámitolt váltók — — — — —	347397 —
Követelések más pénzintézeteknél — —	1857	18	Atmeneti kamatok — — — — —	10103 —
			Tiszta nyeresmény — — — — —	15956 38
	1414220	63		1414220 63

TARTOZIK.	Nyeresmény- és veszteség-számla.		KÖVETEL.	
Betéti kamatok — — — — —	36462	36	Visszleszámitolási kamatok — — — — —	89544 80
Betéti kamatadó — — — — —	3646	23	Dijak — — — — —	490 05
Adó- és illetékek — — — — —	6958	14	Intézeti ház jövedelme — — — — —	336 —
Visszleszámitolási kamatok — — — — —	15132	21	Kétes követelésekből befolyt — — — — —	381 —
Lakbér — — — — —	800	—		
Üzleti költségek — — — — —	2822	53		
Felügyelő-bizottsági tiszteletdíj — — — — —	400	—		
Jelenléti jegyek — — — — —	1444	—		
Hivatalnokok fizetése — — — — —	7130	—		
Tiszta nyeresmény — — — — —	15956	38		
	90751	85		90751 85

Torontál-Szécsány, 1908. december hó 31-én.

A könyvelőség: Sabarich Antal s. k.

Az igazgatóság:

Probst István s. k., vezérigazgató. Feimer István s. k. Kind Miklós s. k. Trendler György s. k.
Klopp István s. k. Graszl Jakab s. k. Wilhelm István s. k. Feimer Miklós s. k. Feimer Jakab János s. k.

Fenti mérleg-, nyeresmény- és veszteség-számlát felülvizsgáltuk és a fő- és segédkönyvekkel megegyezőnek találtuk!

Torontál-Szécsány, 1909. január hó 15-én.

(98—1.1)

A felügyelő-bizottság:

Franz J. L. s. k., elnök. Szilber Gyula s. k. Mershdorf Mihály s. k.

Tisztelt közgyűlés! Az igazgatóság által elénk terjesztett 1908. évi december 31-én lezárt mérlegnek felülvizsgálása után van szerencsénk jelenteni, hogy azt a fő- és mellékkönyvekkel összehasonlítottuk és helyesnek találtuk. A kimutatott 15956 kor. 38 fillér képezi az elmúlt üzletév eredményét, miért is hozzájárulunk az igazgatóságnak a tiszta nyeresmény felosztására vonatkozó javaslatához és ezt elfogadásra ajánljuk. Kérjük a mérleget jóváhagyni és az igazgatóságnak, valamint nekünk is az elmúlt üzletévre a felmentvényt megadni.

Torontál-Szécsány, 1909. január hó 15-én.

A felügyelő-bizottság:

Franz J. L. s. k., elnök. Szilber Gyula s. k. Mershdorf Mihály s. k.

Nagyteremiai takarékpénztár.

Meghívás

a folyó évi február hó 21-én délután 2 órakor a takarékpénztár helyiségében tartandó

XXXVI. rendes évi közgyűlésre.

Tárgysorozat:

89-11

1. Elnöki megnyitó.
2. Az igazgatósági és felügyelő-bizottsági évi jelentések előterjesztése, valamint az 1908. évi számadások átvizsgálása és a mérlegnek megállapítása.
3. A tiszta nyereségnek felosztása és a felmentvény megszavazása az 1908. évre.
4. Három igazgatósági tagnak és a felügyelő-bizottságnak megválasztása.

A Nagyteremiai takarékpénztár igazgatóságának 1909. évi január hó 18-án tartott üléséből.

Junker Antal s. k., elnök.

Meghívó.

A magyarittelei községi hitelszövetkezetnek folyó hó 24-ére hirdett

XI. évi rendes közgyűlése
folyó hó 31-én d. u. 2 órakor tartatik meg.

Tárgy:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése.
 2. A tiszta nyereség mikénti felosztása.
 3. Az alapszabályok 45. §-ának módosítása.
 4. A kir. törvényszék végzése ellen határozathozatal.
 5. Három felügyelő-bizottsági tag választása.
 6. Netáni indítványok.
- Magyarittele, 1909. évi január 20.

95-11

Az igazgatóság.

ÚJ BOR

literje 30 krajcár.

dr. Brájer Lajos
= szőlőjéből.

Kapható: =
Zápolya-utca I. sz.
(a házmesternél).

31-10

CIMIRÁSHOZ

egy helyi nagyobb ipar-
vállalatnál jó irással bíró

leányok =
felvétetnek

Cím megtudható a kiadóhivatalban.

86-x.2

Magtaros,

felügyelő, bevásárló,
elárusító stb.-nek

allást keres

intelligens, törekvő férfi
kis családdal.

Szives ajánlatokat
Malomvezető Torontálozora.

92-2.2

Az Arpád-utcai 637/15. sz.
házban több kisebb és nagyobb

lakás

azonnal kiadó.

Tudakozódni e lap kiadóhivatalá-
ban lehet.

14-x.6

MÉRLEGKÉPES KÖNYVELŐ

elvállal olcsó díjazás mellett
délutáni és esti órákra köny-
velést és irodai munkákat.

Bővebb felvilágosítással e
lap kiadóhivatala szolgál.

LEGJOBB MINŐSÉGŰ
HAZAI
GYÁRTMANYÚ
OKMÁNY, IRÓ ÉS
FOGALMI PAPIROK

KAPHATÓK MINDEN JOBB
PAPIRKERESKEDÉSSEN

GYÁROSOKNAK, KERESKEDŐKNEK ÉS IPAROSOKNAK SAJÁT ÉRDEKÜK,

hogy gyártmányaikat, áru- és iparcikkeiket mennél többet hirdessék. — A hirdetések 1900. évi július hó 1-je óta bélyegmentesek és annyira olcsók, hogy aki nem hirdet, az maga ellen vét.

HIRDETÉSEK FELVÉTETNEK A „TORONTAL” KIADÓHIVATALÁBAN.

Meghívó.

A „NAGYBECSKEREKI TAKARÉK- ÉS ELŐLEG-EGYLET MINT RÉSZVÉNYTÁRSASÁG” részvényesei az intézet saját helyiségében

f. évi január hó 30-án d. u. 3 órakor

tartandó

XXXIV. évi rendes közgyűlésre

ezennel tisztelettel meghivatnak.

Tárgysorozat:

1. Két jegyzőkönyvhitelesítő választása.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság évi jelentése, az 1908. évi mérleg előterjesztése és megállapítása és a felmentvény megadása.
3. A tiszta nyereség feletti határozathozatal.
4. A választmány kiegészítő választása.

67-32

Az igazgatóság.

==== Zármérlegünk a hivatalos órák alatt intézetünkben megtekinthető. ====

278/1909. sz. A nagybecskereki járás főszoigabirájától.

Pályázati hirdetés.

Lemondás folytán Ernesztháza községben megüresedett községi **segédjegyzői állásnak** betöltése céljából pályázatot hirdetek.

Ezen állás javadalmazása: a községi pénztárból havi előleges részletekben évi 1000 korona.

Felhivatnak pályázni szándékozók, hogy pályázati kérvényüket szabályszerűen felszerelve hozzám **f. évi február 5-ig** annyi-
val is inkább nyujtsák be, mivel a később érkezők figyelembe vételni nem fognak.

A választási határnap utólag fog ki-tüzetni.

Nagybecskerek, 1909. évi január 13.

Lowieser Imre,
főszoigabiró.

78-33

„M-i-t?” — „Papa megengedte! Hisz' valódi Jacobi-féle Antinicotin-cigarettahüvelyek fadobozban!”

Figyelem! Csakis a „JACOBI” jelzéssel valódi Minden fadoboz egy érdekes búvészkártyát tartalmaz

4-22 6

Vonatok érkezése és indulása Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekről.

Érvényes 1909. október hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:

Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 23 p.
Panesováról: délután 5 óra 40 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 18 p.; délután 5 óra 50 perc.
Szegedről: (mótorokosi) d. e. 9 óra 47 perc.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 50 perc.

b) A nagybecskerek-bégapart pályaudvarra:

Zombolyáról, Verseczről, Alibunárról és Temesvárról: este 8 óra 05 perc.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 30 perc.
Panesováról: reggel 8 óra 27 perc.
Zombolyáról: (keskenyvágányu vonal) reggel 8 óra 23 p. este 7 óra 05 perc.
Csősztelekről: (keskenyvágányu vonal) délután 4 óra 29 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:

Panesovára: délelőtt 8 óra 10 p.; este 7 óra 5 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 9 óra 50 p.; este 5 óra 45 p.
Szegedre: (mótorokosi) délután 1 óra 15 perc.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:

Zombolya, Temesvár, Versecz: délután 4 óra 35 p.
Temesvár, Versecz, Antalfalva—Panesova és Alibunárra reggel 3 óra 33 perc.
Zombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 2 óra 31 p. délután 5 óra 25 perc.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon d. e. 11 óra 38 perc.
Csősztelekre: (keskenyvágányu vonal) délelőtt 11 óra 55 p.
Módosról—Temesvárra: minden kedden, pénteken és vasárnapon 2 óra 10 p. délután.
Temesvárról—Módosig: minden kedden, pénteken és vasárnapon indul Temesvárról 11 óra délelőtt.
Módosról—Zombolyára: minden kedden, pénteken és vasárnapon délután 2 órakor.
Zombolyáról—Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délután 5 óra 30 perc.

68/1909. sz.

Nyerő község előljáróságától.

Hirdetés.

Alólírott község előljárósága részéről közhírré tétetik, hogy 1 drb 3 éves

világos paj kanca,

csillagos, hátsó bal lába csüdben kesely és 1 drb 2 éves

fekete kanca

mint gazdátlan jószág bitangságba vétetett.

Felhivatnak tulajdonosok, hogy tulajdonjogukat igazolva, ezen állatokat legkésőbb **folyó hó 28-áig** vegyék át, ellenesetben azok nyilvános árverésen **1909. évi január 29-én d. e. 9 órakor** Nyerő község-házánál eladatnak.

Nyerő, 1909. évi január hó 16.

87-32

Község előljáróság.

HÁZELADÁS.

Deák Ferenc-utca 7. sz. a. levő házamat előnyös fizetési feltételek mellett eladom. A ház áll 8 szobából, kényelmes mellék-helyiségekkel, villanyvilágítással és nagyon szépen parkirozott udvarral.

SOLYMOSSYNE BRÁJER MÁRIA.

(35-x.6)